

GRČKI JEZIK 1

**nacionalni ispit za učenike
2. razreda gimnazije**

srijeda 21. veljače 2007.

Pribor: obična olovka, guma i kemijska olovka plave ili crne boje.

UPUTE UČENICI/UČENIKU

Pozorno slijedi sve upute. Ne okreći stranicu i ne rješavaj ispit dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepi identifikacijsku naljepnicu u označeni okvir u gornjem desnom kutu te na list za odgovore.

Ovaj ispit traje 90 minuta.

U sljedećim zadacima od tebe se očekuje da odabereš jedan od ponuđenih odgovora ili da svoj odgovor upišeš na odgovarajuće mjesto.

Možeš pisati po stranicama ispita, ali ne zaboravi prepisati odgovore na list za odgovore.

Na listu za odgovore piši isključivo kemijskom olovkom.

Piši jasno i čitljivo. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Dobro razmotri svaki odgovor prije nego ga upišeš.

Želimo ti puno uspjeha!

Sretno!

Ovaj ispit ima 16 stranica, od toga 1 praznu.

I. dio – RAZUMIJEVANJE JEZIKA (zadatci: 1. do 26.)

Zadatci I

Pitanja: od 1. do 9.

Ἡ Νιόβη, Ταντάλου θυγάτηρ, καὶ ὁ Ἀμφίων, τῶν Θηβῶν βασιλεὺς ἑπτὰ μὲν υἱούς, ἑπτὰ δὲ θυγατέρας ἔχουσιν. Λητοῦς καὶ Διὸς δύο παῖδες γίνονται, Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις. Ἡ δὲ Νιόβη ἐπὶ τοῖς ἑαυτῆς παισὶ φρονεῖ καὶ πρὸς τὰς τῶν Θηβῶν γυναῖκας λέγει· „ὦ γυναῖκες, μὴ τιμᾶτε Λητώ, τὴν τῶν δύο παιδῶν μητέρα, ἀλλ' ἐμὲ, Νιόβην, μητέρα τεττάρων καὶ δέκα παιδῶν“. Αἱ ἄλλαι γυναῖκες συμβουλεύουσι τῇ Νιόβῃ σέβεσθαι τὴν θεάν.

Λητὼ δ' ἐπεὶ ταῦτα ἀκούει, ὀργιζομένη τῇ Νιόβῃ, πέμπει τοὺς δύο παῖδας ἑαυτῆς, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν φονεύσοντας τοὺς τῆς Νιόβης παῖδας. Τοὺς μὲν υἱοὺς αὐτῆς ὁ Ἀπόλλων ἀποκτείνει, τὰς δὲ θυγατέρας ἡ Ἄρτεμις. Τὸν θάνατον φεύξεται μόνη ἡ Μελίβοια, νεωτάτῃ τῶν παιδῶν. Ἡ παρθένος βλέπουσα τοὺς νεκροὺς ἀδελφοὺς φεύγει. Ἐκ τοῦ διὰ φόβον χλωροῦ προσώπου Χλωρίς ὀνομάσεται.

Νιόβῃ δὲ ὀδυρομένη ἀπολείπει Θήβας καὶ πρὸς τὸν πατέρα εἰς τὴν Ἀσίαν ἔρχεται. Ἐνταῦθα εὔχεται ἡ Νιόβη τῷ Διὶ καὶ ὁ τῶν θεῶν πατὴρ τὴν περίλυπον μητέρα ὑπακούει, εἰς πέτραν ὑπ' αὐτοῦ μεταβάλλεται. Ἐκ τότε ἡ δὲ πέτρα νυκτός τε καὶ ἡμέρας δάκρυα χεῖ.

KOMENTAR:

φρονέω ἐπὶ (+dat) = biti ohol zbog; σέβομαι = štovati; ὀργίζομαι = ljutiti se; φονεύσοντας – da ubiju; φεύξομαι futur od φεύγω; χλωρός, 3 = blijed; ὀδυρόμενος, 3 = očajan; περίλυπος, 2 = nesretan; μεταβάλλω = pretvarati; δάκρυα χέω = suze liti

Prema pročitanoj tekstu slovom x označi kvadratić točnoga odgovora na list za odgovore.

Primjer

0. Nioba je bila kći:

- A Tantalova**
B Zeusova
C Apolonova
-

1. Amfion je bio kralj:

- A Atene
B Tebe
C Sparte

2. Apolon i Artemida bili su djeca:

- A Lete i Zeusa
B Niobe i Zeusa
C Niobe i Amfiona

3. Nioba je imala:

- A sedam sinova i sedam kćeri
B četrnaest sinova
C četiri sina i deset kćeri

4. Nioba se hvali da Letu nadvisuje:

- A ljepotom
B bogatstvom
C brojem djece

5. Oholost hvalisave Niobe pokušavaju ublažiti:

- A svećenici
B žene
C bogovi

6. Niobinu djecu ubijaju:

- A Zeus i Leta
B Leta i Apolon
C Apolon i Artemida

7. Melibeja, jedina preživjela kći, bila je od svih:

- A najmlađa
B najljepša
C najpobožnija

8. Nioba se moli:

- A Diji
B Zeusu
C Hloridi

9. Nakon smrti djece očajna je majka pretvorena:

- A u vrbu
B u suze
C u kamen

Zadatci II

Pitanja: od 10. do 15.

Pažljivo pročitaj zadatak. U pitanjima od 1. do 6. započete su rečenice od kojih svaku treba povezati u smislenu cjelinu odabirom jednoga od ponuđenih završetaka označenih slovima od A do I. Na list za odgovore upiši točno slovo uz odgovarajući broj postavljenoga pitanja.

Primjer

Odgovor

0. *Οἱ δοῦλοι τὸν δεσπότην*

J *θεραπεύουσιν.*

---

0. *Οἱ δοῦλοι τὸν δεσπότην*

A *δῶματα εἶχον.*

1. *Ἡ Ὀλυμπία τόπος ἱερὸς*

B *θάνατον ἐβούλετο.*

2. *Ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Πλάτων*

C *ὅτι χρυσόμαλλον δέρας κομίζεται.*

3. *Οἱ ναῦται τὰς ναῦς*

D *ἄνδρες σοφοὶ ἦσαν.*

4. *Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες*

E *εἰς τοὺς λιμένας ἄγουσιν.*

5. *Οἱ θεοὶ ἐν τῷ Ὀλύμπῳ*

F *ἐν τῇ Ἑλλάδι ἦμεν.*

6. *Μήδεια Ἰάσονι*

G *κατὰ πᾶν τέτταρτον ἔτος ἐγίγνετο.*

H *τοῦ Διὸς ἦν.*

I *εἰς τὴν Κολχίδα ἀφικνοῦνται.*

J *θεραπεύουσιν.*

Zadatci III

Pitanja: od 16. do 20.

Pažljivo pročitaj rečenicu, odaberi njezin točan prijevod i na listu za odgovore slovom x označi kvadratić točnoga odgovora.

Primjer

0. *Ἡ μήτηρ τὸν παῖδα εἰς τὴν οἰκίαν καλεῖ.*

A Majka zove dijete u kuću.

B Majka je pozvala dijete u kuću.

C Majka je zvala dijete u kuću.

---

16. *Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ἣν ὅπου μέγας ὁ Περικλῆς ἦρχεν.*

A Bili su u onom gradu gdje vlada veliki Periklo.

B Bio sam u onom gradu gdje je vladao veliki Periklo.

C Bio si u onom gradu u kojem je vladao veliki Periklo.

17. *Ὁ τοῦ βασιλέως θάνατος ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου κηρύσσεται.*

A Smrt kralja će biti objavljena od glasnika.

B Kralj će objaviti smrt glasnika.

C Glasnik će kralju objaviti smrt.

18. *Σοφοὶ καὶ ἀγαθοὶ πολῖται πολλοὺς καὶ μεγάλους πόνους φέρειν βούλονται.*

A Mudri građani mnoge, dobre i velike napore mogu podnositi.

B Mudraci i mnogi dobri građani podnose velike napore.

C Mudri i dobri građani žele podnositi mnoge i velike napore.

19. *Πείθεσθε, ὦ πολῖται, τοῖς νόμοις τῆς πατρίδος· ἄνευ γὰρ τούτων οὐκ ἔστιν ἡ πόλις.*

A Pokoravajte se, građani, zakonima domovine; bez njih, naime nema grada.

B Nagovarajte, građani, očeve na zakone; bez njih, naime nema grada.

C Vjerujte domovini sa zakonima, građani; bez njih, naime nema grada.

20. *Ἀχιλλεύς πάντων τῶν ὑπὸ Τροίᾳ ἡρώων κάλλιστος, τάχιστος καὶ κράτιστος ἦν.*

A Ahilej je bio ljepši, brži i jači od svih junaka pod Trojom.

B Ahilej je bio najljepši, najbrži i najjači od svih junaka pod Trojom.

C Ahilej je bio lijep, brz i jak među junacima pod Trojom.

Zadatci IV

Pitanja: od 21. do 26.

Podcrtanim oblicima u zadanim rečenicama odredi službe i upiši ih na list za odgovore.

Primjer

0. Μάχου ἀνδρείως, ὃ στρατιῶτα, ἵνα τοὺς πολέμιους νικᾷς. priložna oznaka

---

21. Καλῶς παιδεύετε τοὺς παῖδας, ἵνα ὑπ' αὐτῶν τιμᾶσθε.

22. Οἱ Σπαρτιᾶται τὴν ἀνδρείαν πρώτην πασῶν ἀρετῶν ἐνόμιζον.

23. Οἱ Ἀθηναῖοι τὰς ναῦς εἰς Ἀσίαν ἔπεμπον.

24. Πρῶτος βασιλεὺς τῶν Ῥωμαίων ἦν Ῥώμουλος.

25. Οἱ Πέρσαι πλείστους καὶ μεγίστους ἐλέφαντας τρέφουσιν.

26. Πᾶσι τοῖς ἀνδράσι μὴ πιστεύε πάντα.

II. dio – UPORABA JEZIKA (zadatci: od 27. – 49.)

Zadatci V

Pitanja: od 27. do 32.

Pazeći na sadržaj rečenice, na list za odgovore upiši odgovarajući oblik imenica zadanih u zagradama.

Primjer

0. Ἀχιλλεύς παῖς Θέτιδος καὶ (Πηλεύς, ἑως, ὅ) _____ ἦν. (Πηλέως)

---

27. Μὴ ἐκ τῶν λόγων, ἀλλ' ἐκ (πρᾶξις, εως, ἡ) _____ τοὺς ἀνθρώπους
κρίνει.

28. (κύων, νός, ὅ) _____ διὰ τοῦ πεδίου τρέχουσιν.

29. Αἰσχύλος τὰ καλὰ (δρᾶμα, ατος, τό) _____ ἔγραφεν.

30. Ἔρχονται οἱ θεοὶ σὺν (θώραξ, κος, ὅ) _____ καὶ ἀσπίσιν εἰς τὸ δῶμα.

31. (Μαθητής, οῦ, ὅ) _____ τὰς βίβλους ἀναγιγνώσκει.

32. Οἱ βάρβαροι (πόλις, εως, ἡ) _____ μεγάλην οὐκ διαφθείρουσιν.

Zadatci VI

Pitanja: od 33. do 37.

Pažljivo pročitaj zadatak i poveži prvi dio sintagmi (od 1. do 5.) s drugim dijelom (od A do H) pazeći da se slažu u rodu, broju i padežu. Na listu za odgovore slovom x označi kvadratić točnoga odgovora.

Primjer

0. σταθμούς

I ἐρήμους

---

0. σταθμούς

A τὰς γυναῖκας

1. πολλοῦ

B ὧ ἄνδρες

2. ταχείᾳ

C τοὺς φύλακας

3. πάσας

D τῇ νίκῃ

4. δίκαιοι

E τῶν πολέμων

5. μέγιστος

F τοῦ ἄστεως

G τὸν στρατόν

H ὁ ἱερεὺς

I ἐρήμους

Zadatci VII

Pitanja: od 38. do 44.

Pročitaj rečenice i pažljivo odaberi jedan od ponuđenih oblika glagola (od A do C) koji je najprikladniji za smisao rečenice. Na listu za odgovore slovom x označi kvadratić točnoga odgovora.

Primjer

Οἱ ἄνθρωποι τὴν εἰρήνην .....

A στέργουσιν

B στέργεις

C στέργου

38. Πάντες οἱ Ἕλληνες τοὺς σοφοὺς ἄνδρας .....

A τιμῶσιν

B τιμᾶσιν

C τιμοῦσιν

39. Οἱ νεανῖαι εἰς τὸ γυμνάσιον ἔρχονται δίσκον .....

A ῥίποντα

B ῥίποντες

C ῥίπουσα

40. Βουλόμεθα ..... ἐκ τῶν τοῦ πολέμου κινδύνων.

A φεύγειν

B φεύγων

C φεύγεσθαι

41. Μετὰ τὴν μάχην ὁ στρατηγὸς τοὺς ἀγγέλους ..... εἰς τὰς πόλεις.

A ἐπέμπετο

B ἐπέμπομεν

C ἔπεμπεν

42. Ἡμεῖς τὰς ἐπιστολὰς τοῖς γονεῦσι καὶ φίλοις .....

A γράψετε

B γράφομεν

C γράψεις

43. Πολλάκις εἰς τὰς Θήβας .....

A ἔρχεσθε

B ἐρχόμενος

C ἔρχεσθαι

44. Αἴγυπτος ἡ παλαιὰ πολιτεία .....

A ᾗσθα

B ᾗσαν

C ᾗν

Zadatci VIII

Pitanja: od 45. do 49.

Pažljivo pročitaj zadanu riječ i pridruži joj odgovarajući oblik (od A do C) prema rodu, broju i padežu. Na listu za odgovore slovom x označi kvadratić s točnim odgovorom.

Primjer

0. τὸ πεδῖον

A ἅπαν

B ἅπαντα

C ἅπαντος

---

45. τοὺς βασιλέας

A εὐδαίμονας

B εὐδαιμόνεις

C εὐδαίμονα

46. αἱ πράξεις

A κράτιστες

B κράτιστοι

C κράτισται

47. τοῦ πατρός

A τούτου

B ταύτου

C οὗτου

48. τὸν γέροντα

A μεγάλη

B μέγαλον

C μέγαν

49. τοῖς λέουσιν

A ταχέσιν

B ταχαῖς

C ταχεῦσιν

III. dio CIVILIZACIJA I KNJIŽEVNOST (zadatci: od 50. do 70.)

Zadatci IX

Pitanja: od 50. do 54.

Pažljivo pročitaj zadatak i poveži ljubavne parove tako da imena (od 1. do 5.) spojiš s imenima (od A do H). Na listu za odgovore slovom x označi kvadratić točnoga odgovora za svaku česticu pitanja.

Primjer

0. Herostrat

I slava

---

0. Herostrat

A muka

1. Sizif

B posao

2. Tantal

C konji

3. Pandora

D kutija

4. Arijadna

E peta

5. Ahilej

F zlato

G kotač

H nit

I slava

Zadatci X

Pitanja: od 55. do 59.

Pažljivo pročitaj zadatak i poveži tvrdnju s odgovarajućim ponuđenim odgovorom. Na listu za odgovore slovom x u kvadratiću označi točan odgovor.

Primjer

0. Vrhovno grčko božanstvo je:

- A Jupiter
  - B Zeus**
  - C Posejdon
-

55. Vođa Argonauta bio je:

- A Jazon
- B Heraklo
- C Pelej

56. Heraklo je kao dijete u kolijevci zadavio:

- A četiri zmije
- B tri zmije
- C dvije zmije

57. Troju i Mikenu istraživao je arheolog:

- A Arthur Evans
- B Jean Francois Champollion
- C Heinrich Schliemann

58. Majka Muza bila je:

- A Demetra
- B Mnemosina
- C Maja

59. Po okrutnom vojničkom odgoju djece bili su poznati:

- A Spartanci
- B Tebanci
- C Krećani

Zadatci XI

Pitanja: od 60. do 65.

Pažljivo pročitaj tvrdnju i na listu za odgovore upiši točan odgovor.

Primjer

0. Povod Trojanskom ratu bila je otmica lijepe **Helene**.

---

60. Zemlja u koju je Jazon otputovao po zlatno runo bila je _____.

61. Heraklova žena zvala se _____.

62. Kroz Lavlja vrata ulazi se u grad _____.

63. Područje grčke kolonizacije u južnoj Italiji i na Siciliji naziva se _____.

64. Nakon Grčko-perzijskih ratova na čelu Pomorskoga saveza nalazi se grad _____.

65. Kralj Mida svojim je dodirom sve pretvarao u _____.

Zadatci XII

Pitanja: od 66. do 70.

Pročitaj pitanja i odgovori. Na listu za odgovore slovom x u kvadratiću označi točan odgovor.

Primjer:

0. Tko od navedenih **nije** bog?

- A Dioniz
  - B Ares
  - C Heraklo**
  - D Posejdon
  - E Hefest
-

66. Tko od navedenih **nije** Trojanac?

- A Hektor
- B Paris
- C Ahilej
- D Prijam
- E Eneja

67. Koja od navedenih riječi **nije** grčkog podrijetla?

- A irena
- B kirurg
- C ginekolog
- D pedaog
- E okulist

68. Koja od navedenih **nije** planina?

- A Olimp
- B Stiks
- C Parnas
- D Tajget
- E Ida

69. Tko od navedenih **nije** među dvanaest olimpskih bogova?

- A Posejdon
- B Apolon
- C Zeus
- D Tezej
- E Ares

70. Koji od navedenih pojmova **nije** vezan uz kretske - mikenske kulturu?

- A areopag
- B zlatna maska
- C linear B
- D Atrejeva riznica
- E labirint

PRAZNA STRANICA